

Položaj na Japonskem.

Ruski general N. Golovin je bil leta 1919 in 1920 na Japonskem, kjer je proučeval ondodne razmere. Kot sad tega proučevanja je pozneje izdal skupaj z admiralom Bubnovim knjigo »Tiho-oceanskega problema v 20. stoletju.« V tej knjigi naveda zanimive podatke iz Japonske, izmed katerih hočem nekatere tukaj navesti.

Prebivalstvo Japonske se jako naglo množi. Zdaj ima 76 milijonov duš. Ker pa znaša prirastek vsako leto približno 700.000 duš, bi koncem tega stoletja Japonska imela že nad 110 milijonov prebivalcev. Ljudstvo je zelo gosto naseljeno, tako da se vključno skrbnemu obdelovanju zemlje ne more več doma preživeti. Že leta 1919 je Japonska uvozila za 250 milijonov jenov jedilnih produktov, zdaj gotovo še mnogo več.

Vsled tega mora Japonska gledati v tuje kraje, kamor naj bi se izseljevalo doma pregosto naseljeno ljudstvo. Začeli so se izseljevati v Ameriko in so zasedli že več krajev v Kaliforniji ob Tihem morju. Toda Amerika jih je odklonila. Kalifornija je izdala leta 1913 in leta 1921 posebne postave proti naseljevanju Japoncev. Jednako je odklonila Avstralijska njihovo naseljevanje. Vzhodno rusko Azijo bi Japonci najbrže tudi radi imeli, a za naseljevanje bi ne našli v poštev, ker jim je premrzla. Ti se namreč naseljujejo le južno od 45. paralelnika. Dokaz zato je, da je severni japonski otok Jesso najslabše obljuden in se ljudstvo šele zadnjih 50 let tja izseljuje. In južni del Sahalina je že od leta 1905 japonski, a stalno se je naselilo na otoku šele 17.000 Japoncev. Drugi prihajajo tja čez poletje, a jeseni zopet odhajajo. Japonci so torej povsod zavrnili, oziroma jim ne ugaja podnebje, le v Mandžurijo jim je bila odprta pot. Zato so lansko leto planili tja ter so jo osvojili, da bi se mogli kam izseljevati. Prevelika obljudenost doma — to je tudi glavni vzrok sedanje kitajsko-japonske vojne.

Na Japonskem se je po evropskem vzorcu razvila industrija, katera pa ne more konkurirati z angleško in ameriškansko. Še leta 1918 je 52% vsega uvoza na Kitajsko pripadalo Japonski, leta 1920 je padel ta uvoz že na 30%. Japonsko je izpodrinila Amerika. Odtod izvira napeto razmerje med obema državama. Zato general Golovin v omenjeni knjigi razpravlja na dolgo in široko o bodoči japonsko-amerikanski vojni na Tihem morju.

Zanimivo je tudi Golovinovo pripovedovanje o načinu japonskega boja. Piše namreč, da se je po Tihem morju vozil s starim japonskim profesorjem Džin-Džutsu. Ta mu je pravil, kako navado imajo Japonci v boju. Pravil je: Vi Evropejci skušate, kadar se borite, nasproti sili svojega protivnika postaviti svojo lastno silo. Japonci pa skušajo izkoristiti proti protivniku tudi njegovo lastno silo. Dokazoval je to svojo misel na sledečem primeru: Dva borca želita drug drugega vreči na tla. Prvi se upira v začetku svojem protivniku, da bi ga prisilil napeti vse svoje moči za borbo. Toda prvi se nepričakovano odstra-

GLAVOBOL

Je večinoma nervozna bolezen, če hočemo, da se ne ponovi, moramo predvsem ojačati in pomiriti živce. V to svrhu hvalijo čez 35 let staro domače sredstvo — Fellerjev Elsafluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Sovska banovina.

ni, z urnim sunkom v hrbet nasprotnika ga neizogibno prisili, da pade. Na tak način ste vi k svoji sili priložili silo svojega nasprotnika in tako vi morete biti slabjši kot on, a ga vendar premagate. Tako je goreči častilec svojega naroda, profesor Džin-Džutsu, razvijal svoje misli.

L. 1889 je Japonska dobila ustavo, katero je upeljal general Ito. Ustava pa ni demokratična, kar je vso vrhovno oblast obdržal cesar (mikado). Ministri niso odgovorni narodu, marveč mikadu. Čudno je na Japonskem, da je poleg zbornice in mikada še »častni svet« z imenom »Henro«. Člani tega sveta so zastopniki najodličnejših japonskih plemiških rodbin kot Satsuma, Čosu, Hicen, Tora itd. V bistvu vodi vso japonsko zunanjo politiko »Henro«. Vsako ministrstvo je pod njegovim vplivom. Če »Henro« uvidi, da se politika ministrstva ne zлага z njegovo politiko, ukaže tajno ministru vojne in mornarice, da odstopita. Minister mornarice in vojne moreta biti na Japonskem najmanj viceadmiral in generalni lejtant. Ta dva čina sta po predpravicah dostopna članom »častnega sveta Henro«. In ko se sestavlja novo ministrstvo, se vsem drugim tajno prepove prevzeti ministrstvo vojne ali mornarice, razen tistim, katerim so naklonjeni člani častnega sveta. Na ta način je na Japonskem ali javno ali tajno zunanja politika vedno v rokah vojne stranke. To prinašamo v pojasnenje položaja na Japonskem iz zgoraj imenovane knjige generala Golovina. A. K.

*



V NAŠI DRŽAVI.

Novi zakoni pred narodno skupščino. Narodna skupščina je začela dne 16. t. m. razpravo o poročilu finančnega odbora, ki je proučil zakonski predlog o izpremembi in dopolnitvi zakona o katastru zemljišč, zakona o neposrednih davkih, zakona o davku na samce in zakona o davčni oprostitvi oseb z 9 ali več otroci. Finančni minister je povdaruil v svojem govoru, da bo znašalo znižanje zemljiškega davka krog 140 milijonov dinarjev. Posebno je še naglasil minister, da bo izvedena važna sprememba v zakonu o davčni oprostitvi onih, ki imajo 9 in še več otrok. Dosedaj so uživali davčno oprostitve vsi davčni obvezanci ne glede na svoje premoženjsko stanje. Tako se je dogajalo, da so bili mnogi zelo premožni ljudje, ki so lastniki cele vrste podjetij, oproščeni državnih in samoupravnih davkov. Na-

men zakona pa je bil v prvi vrsti, da se pomaga revnejšim slojem in zato je sedaj zakon o davčnih oprostitvah izpremenjen tako, da bodo v bodoče oproščeni davka samo oni, ki nimajo večjih dohodkov od dobičkanosnih podjetij. — Predloženi zakon predvideva nadalje odpis dolžnih davkov do konca leta 1928. V tem zakonu se pooblašča finančni minister, da odloči v vsakem posameznem primeru, ali se zaostali davki odpišejo ali ne.

Vlada je sklenila, da bo predložila narodni skupščini zakon o zaščiti kmetov in zakon o višini obrestne mere.

Senat je pričel dne 16. marca razpravo o državnem proračunu, ki bo trajala do 23. marca, nakar bo odšel senat na velikonočne počitnice.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Konferenca obdružavskih držav glede medsebojne federacije se bo vršila že po Veliki noči.

Irska proti Angležem. Kakor smo že ponovno poročali, so na Irskem po zadnjih volitvah na vladnem krmilu republikanci. V parlamentu je novi predsednik vlade de Valera že predlagal, da se ukine prisega zvestobe angleškemu kralju. Novi finančni minister je izjavil, da bo ustavljeno plačilo treh milijonov funtov šterlingov letno, ki bi jih morali plačati Irci Angležem.

Krog Šangaja premirje — v Mandžuriji zopet vre. Japonci in Kitajci čuvajo v bojnem obzoru Šangaj premirje. Pač pa so se začeli Kitajci puntati v Mandžuriji, kjer so proglasili Japonci »neodvisno« republiko. Japonska pošilja zopet čete v razpihano Mandžurijo. Rusi zbirajo svoje čete ob reki Amur, ker jih skrbi zopetno vojaško gibanje Japoncev ob Amurju.

*



Boljševiške priprave za veliko noč. Te priprave so drugačne, nego so naše krščanske. Boljševiške priprave imajo namen, da praznovanje velike noči če ne popolnoma onemogočijo, pa vsaj kolikor največ omejijo. To se doseže z zapiranjem cerkva in z odstranitvijo duhovnikov. V Kristusovi cerkvi v Leningradu so namestili tiskarno, delavnice in skladišča, v cerkvi sv. Križa v istem mestu pa dom delavcev, ki ima naslov »zastava dela«. Tudi po raznih drugih mestih, da celo po vaseh so dali cerkve zapreti ali pa pretvoriti v prostore s posvetnimi nameni. V Kasanu je akademija znanosti v zgodovinski cerkvi Mater božje otvorila brezbožni muzej, vlada je to potrdila. Če pa ima vlada kje kakšne pomisleke, pa jo brezbožniki postavijo pred gotovo dejstvo: tako so n. pr. katoliško (poljsko) cerkev v Leningradu izropali in mežnarja, ki se je postavil v bran, z 32 vbodljaji z noži umorili. Da bi ne bilo dovolj duhovnikov, ki bi o praznikih opravili božjo službo, so jih veliko število boljševiške